

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmvla Caietani

Cajetan, Thomas

Antverpiae, 1575

Cambium quadrupliciter considerandum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41716

hum caro factum est , Deus habet & corpus & sanguinem . & non dicitur per modū iniuriantis , quamvis irreuerenter , quum secundo modo dicitur . Et propterea peccatum est graue , non tamen mortale : quia non contra , sed præter Deum est , & tanto grauus , quanto frequentius .

*Criminis falsa impositio semper est
peccatum mortale.*

CAlumnia (hoc est falsa , & malitiosa impositio criminis) peccatum est in proximum : quod non sola poenitentia absolvitur , sed oportet satisfacere offenso proximo . Si autem ex errore imponit quis falsè alicuius crimen : calumniae quidē vitium formaliter non incurrit , sed materialiter : & tenetur tam ad poenitentiam peccati , quam ad satisfaciendum offenso & læso : quoniam in culpa fuit errādo . Non enim debebas assertiūe proferre id , in quo errasse se postea cōperitis & iste cautus præcepsq; fuit assērēdo illud quod non constat esse verum , in præiudiciū præsertim proximi .

Cambium quadrupliciter considerandum.

Cambiorum genera sunt quatuor . Quædam vera & realia , quibus moneta in uno loco ac tempore recipitur , & alio loco ac tempore redditur , prout in loco redditionis tempore restitutionis marca auri valet . Et in his nullum est peccatum cessante omnī dolo & fraude . Verūtamen quum hæc ad prolixius tempus fiunt aut protrahuntur , ut ex distantiori tempore plus lucri habeatur , ad usuram declinant , quia cum temporis quo pecunia occupata tenetur , ratio habetur : ad eum usuræ modum digreditur quo tempus vendi dicitur . Quædam verò sunt non vera sed palliata , & solo nomine cambia : quibus indigens Romæ pecunia , accipit pecuniam restituendam nō Lugduni sed Romæ iuxta valorem cambiorum Lugduni in sequenti

sequentia feria: seu quouis alio modo fictio cambii fiat. Et haec sunt maii festè iniqua: quum verè sit ibi contractus mutui cum tali interesse.

Quædam verò sunt quibus pecunia Romæ data per literas cambii solvitur alibi. Et haec sunt licita si seruato solito, moderato tamen lucro nummulariorum sunt. Quædam deinceps sunt cambia ad minutiū putà quum pro ducato dantur decem argentei, aut econtra. Et in his moderatum quoque lucrum non damnatur; iuxta diuersarum patriarcharum consuetudinem.

Casuum reseruatio suos gradus obtinet.

Casus reseruati sedi apostolicæ clari sunt. Nam sunt soli quos Ecclesiastica censura (hoc est excommunicatio) reseruat apostolicæ sedi, quos infra habes in verbo. Excommunicatio.

Casus verò reseruati Episcopo ambigui sunt. Et propterea sequendo regulam, dimitte incertum, & tene certum. Et nisi priuilegiatus in hoc sis, conformate in qualibet dioceesi consuetudini seu statuto illius Ecclesiæ, quoniam consuetudo dat & tollit iurisdictionem in huiusmodi.

Et scito quòd si excommunicatus ob simoniam, verbi gratia obtinuit à Papa absolutionē ab excommunicatione, poterit confessor simplex ipsum absoluere à peccato simoniae: quia ex quo ratio reseruationis cessat, consequens est ut ipsa reseruatio annexi peccati cesseret. Et similiter si quis semel absolutus est à reseruatis, quamvis inefficaciter quòd ad salutem animæ suæ (putà quia incontritè) potest postea iterum confitendo à simplici confessore absoluī etiam ab illis reseruatis: quia ex quo semel beneficium absolutionis concessum & executioni mandatum est legitimè in foro Ecclesiæ, rationabile est ut non habeatur am-

plius